

Motion till riksdagen 2025/26:3442

av Ann-Sofie Alm (M)

Svensk innovationskraft för försvarsberedskap

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att se över effekten av att initiera finansierade pilotprojekt för snabb uppskalning av produktion av kritiska materielkomponenter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att se över om operativa enheter kan ges utökat mandat samt ökade budgetramar för att direkt kunna beställa och aktivera produktiva industriprojekt i kristider och i tider med höjd beredskap och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att inrätta en nationell samordningsfunktion med tydliga beslutsmandat mellan Försvarsdepartementet, Försvarets materielverk (FMV) och Försvarsmakten för att snabbt realisera industriella kapacitetsökningar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att se över hur fler svenska säkerhetsprövade industriaktörer kan öka produktionstakten i fråga om svensk krigsmateriel, skapa redundans och minska sårbarheter i försörjningskedjorna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Säkerhetsläget för Sverige är mycket oroligt. Förmågan att snabbt producera och leverera krigsmateriel är avgörande för vår nationella säkerhet. Varje fördröjning innebär en konkret risk för förbandens operativa förmåga – det är fara i dröjsmål.

I dag fastnar erbjudanden från industrin ofta i rundgång mellan Försvarsdepartementet, Försvarets materielverk (FMV) och Försvarsmakten. Trots att myndigheterna är överens om problemen genomförs för få snabba åtgärder.

Beslutsvägar är otydliga, upphandlingar koncentreras till redan belastade aktörer och leveranskedjorna är sårbara. Resultatet blir en prognosstyrd produktion som inte kan ställas om i den takt som säkerhetspolitiska realiteter kräver.

Det finns gott om god svensk innovationskraft och industrikapacitet som snabbt kan omsättas i reell leveransförmåga om rätt förutsättningar skapas. I det allvarliga omvärldsläge som vi befinner oss i är det av stor vikt för vår säkerhet att vi har möjlighet att snabbt skapa svensk förmåga för att drastiskt minska beroendet av utländska, opålitliga aktörer. Därför bör staten tillsammans med vår svenska försvarsindustri identifiera och prioritera ett begränsat antal kritiska artiklar som är avgörande för operativ förmåga och där snabb uppskalning ger hög säkerhetseffekt.

Finansierade pilotprojekt bör startas för att visa att kapacitet kan mångdubblas inom en kort tidsram. Operativa enheter bör ges ökade mandat och budgetramar för att själva kunna initiera och beställa lösningar.

En nationell samordningsfunktion med tydligt ansvar och beslutsmandat kan inrättas för att bryta rundgången mellan departement och myndigheter. Dessutom bör fler svenska leverantörer involveras för att öka produktionstakten, bygga redundans och minska sårbarheten i försörjningskedjorna. Dessa åtgärder är pragmatiska och nödvändiga. De bygger på att industrin ses som en strategisk partner i försvarsberedskapen och att staten tar ansvar för att skapa villkor som möjliggör snabba och skalbara lösningar. Genom pilotprojekt och tydlig samordning kan Sverige på kort tid stärka sin förmåga att leverera kritisk materiel till förbanden, när det behövs som mest.

Ann-Sofie Alm (M)